

Šablona III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Vánoce

VY_32_INOVACE_ČJ5_01_08

- **Anotace** - Materiál obsahuje 2 listy úvodu, 4 listy prezentace a 5 pracovních listů s úkoly a řešením k článkům Vánoční obyčej a pověry, Vánoce dělají s lidmi divy a Betlémy z čítanky Nová škola 5 str. 65 – 73
- **Šablona III/2**
- **Název:** Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
- **Téma :** Vánoce
- **Autor:** Mgr. Jarmila Motlíčková
- **Očekávaný výstup:** žáci se učí samostatně číst s porozuměním určený text, vyhledávání v textu, tvoří osmisměrku
- **Klíčová slova:** zvyky, osmisměrka
- **Druh učebního materiálu:** pracovní list
- **Cílová skupina:** žák 1. stupně
- **Typická věková skupina:** 10 – 12 let
- **Použité zdroje a materiál:**
- Janáčková, Z., Zbořilová, J., Mittermayerová, M.: Čítanka pro 5. ročník, Brno: nakladatelství Nová škola, s.r.o. ,2010
- Čítanka 5, Alter 1996

obrázky:

stromček: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Juletr%C3%A6et.jpg>, autor Malene Thyssen

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jarmila Motlíčková.

Vánoce

- Z německého Weihnachten (světí noc)
- Oslava zimního slunovratu
- Narození Krista
- Štědrý den, 1. svátek vánoční (Boží hod), 2. svátek vánoční (Štěpán)

Štědrý den

- Půst – zlaté prasátko
- Večeře – rybí polévka, kapr, bramborový salát
- O talíř víc, rybí šupiny pod talířem
- Stromeček, dárky
- Koledy
- Zvyky – jablíčka, stěevíc, lodičky, olovo (vosk)

stromeček

- Z Německa
- 1812 ředitel Stavovského divadla pro svoje přátele
- Jesličky (betlém)
- koledy

Hudba

- Česká mše vánoční Jana Jakuba Ryby
- http://www.youtube.com/watch?v=PyA5PVM_eZPU
- koledy

Vánoční čtení

- B. Němcová : Babička
- A. Santarová : Vánoční obyčeje a pověry
- J. Turnovská : Vánoce dělají s lidmi divy
- J. Trapek : Betlémy
- H. Ch. Andersen : Holčička se sirkami

Pracovní list - Vánoce

1. Vysvětli výrazy: někoho podkuřovat, tipky, barborky, arabesky
2. Který z vánočních zvyků je starší: betlémy nebo zdobení stromečku?
3. Jaké vánoční zvyky dodržujete vy?
4. Jak se jmenoval 4 kamarádi z článku Vánoce dělají s lidmi divy (str. 67)?
5. Kdo postavil první betlém?
6. Vytvoř pro kamarády vánoční osmisměrku.

Pracovní list – Vánoce - řešení

1. někoho podkuřovat = léčit kouřem z bylin nebo koření, prášku, tipky = komáři, barborky = rozkvetlé třešňové větvičky, arabesky = obrázky z olova nebo vosku
2. 1. betlém – začátek 13. stol., 1. stromeček v Čechách – začátek 19. stol. Starší tradicí je stavění betlémů.
3. Vánoční zvyky: např. stromeček, dárky, koledy, šupiny pod talířem, kapr s bramborovým salátem, lití vosku nebo olova,...
4. Ferda, Honza, Gábina a Váleček
5. František z Assisi poč. 13. stol. v malé lesní jeskyni u italské vesnice Greccia postavil jesličky a k nim k děťátku, Marii a Josefovi postavil osla a vola

Osmisměrka

F	B	C	V	M	D	J	O	S
Z	E	Í	V	O	R	K	U	C
S	T	R	O	M	E	Č	E	K
A	L	B	K	T	K	A	P	R
L	É	V	Á	N	O	C	E	V
Á	M	L	P	Í	L	E	M	J
T	A	L	M	L	E	I	P	X
O	Ř	E	CH	Y	D	R	M	E
D	H	D	Q	N	Y	D	U	D

Osmisměrka: řešení

- Vánoce, jmelí, ořechy, stromeček, cukroví, kapr, dudy, koledy, led, betlém, salát